

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Putování za zdravím

1	Identifikační údaje	3
1.1	Název ŠVP	3
1.2	Údaje o škole	3
1.3	Zřizovatel	3
1.4	Platnost dokumentu	3
2	Charakteristika školy.....	5
2.1	Základní údaje.....	5
3	Podmínky vzdělávání	5
3.1	Věcné (materiální) podmínky	5
3.2	Životospráva	6
3.3	Psychosociální podmínky.....	8
3.4	Organizace chodu	9
3.5	Řízení mateřské školy	11
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	12
3.7	Spoluúčast rodičů	13
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	14
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	17
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	18
4	Organizace vzdělávání	20
5	Charakteristika vzdělávacího programu	21
5.1	Zaměření školy.....	21
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	22
5.3	Metody a formy vzdělávání	24
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	25
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	27
6	Vzdělávací obsah	29
6.1	Principy vzdělávání	29
6.2	Třídní vzdělávací program	29
6.3	Uspořádání témat ŠVP.....	30
6.4	Integrované bloky.....	30
6.4.1	Vítáme podzim.....	30
6.4.2	Zimní radovánky	45
6.4.3	Jak voní jaro?	57
6.4.4	Léto už je tady	68
7	Systém evaluace	78
7.1	Oblasti autoevaluace	78
7.2	Prostředky autoevaluace.....	79
7.3	Časový plán.....	80
7.4	Odpovědnosti a pravidla	82

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Putování za zdravím

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV)

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola, Karla Čapka 12a, Krnov, okres Bruntál, příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY: Karla Čapka 12a, Krnov, 79401

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Bc. Věra Kuchařová

KONTAKT:

e-mail: mskcapka@seznam.cz

web: www.karlacapka.cz

IČ: 60802707

IZO: 107620359

RED-IZO: 600132161

JMÉNO KOORDINÁTORA TVORBY ŠVP: Bc. Žižková Ivana, Bc. Čechová Kateřina

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Krnov

ADRESA ZŘIZOVATELE: Hlavní náměstí 96/1, Pod Bezručovým vrchem, 794 01 Krnov

KONTAKTY:

Odbor školství, kultury a sportu – Ing. Pavlína Říhová, vedoucí odboru SK, tel.: 554 697401, e-mail: prihova@mukrnov.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2018

VERZE ŠVP: 3

ČÍSLO JEDNACÍ: ŠVP – č.j.: 1/22/2018

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 27.8.2018

.....
ředitel školy

Bc. Věra Kuchařová

.....
Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Druh provozu školy: celodenní

Velikost školy: 51 a více (velká škola)

Kapacita MŠ: 120 dětí

Kapacita ŠJ: 400 obědů

Počet tříd: 4 třídy speciální

1 třída běžná

2.2 Lokalita školy

Umístění školy v obci: v širším centru města nebo obce, v blízkosti rušné ulice

Počet školních budov: 3 budovy provázané

Venkovní areál školy: oplocený komplex dvou zahrad a tří budov, spojených koridorem chodeb

2.3 Charakter, specifika budov

Mateřská škola byla postavena v roce 1981. Objekt je udržován, budovy byly zatepleny, okna jsou plastová, vytápění je dálkové. Postupně byly vyměněna všechna topná tělesa. Postupně dochází k odměně zařizovacích předmětů, sanitárních předmětů, vybavení kuchyně i zahrady.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

Dostatečně velké prostory.

Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku.

Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát.

Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy.

Zahrada svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Logopedické kabinety jsou vybaveny pomůckami pro rozvoj řečových i kognitivních kompetencí. Pracoviště fyzioterapie je vybaveno speciálními kompenzačními pomůckami pro fyzioterapii a rozvoj pohybových funkcí.

Dětem slouží velká a malá zahrada, které plně zajišťují dostatek pohybových i sezónních aktivit. Do obou zahrad byly instalovány houpačky a skluzavky, na velké zahradě je velká sestava prolézaček. Máme zpracován projekt na realizaci zahrady v přírodním stylu s vybavením a zařízením vhodným pro děti s postižením včetně nájezdových prvků pro imobilní děti a také prvky a pomůckami pro výchovu ke zdravému životnímu stylu.

Technické zajištění: počítače, tablety a tiskárny, kopírovací stroje, Magic Box, včetně výukových programů. Inhalátory a soluxy.

3.2 Životospráva

Uspořádání dne z hlediska zdravé životosprávy

- Uspořádání dne respektuje biorytmus dětí a zachovává pravidelnost (nutná spolupráce s rodinou).
- Co nejvíce příležitostí ke spontánnímu pohybu a ke spontánní hře.
- Interval mezi jídly maximálně 3 hodiny.
- Dostatečný pobyt na čerstvém vzduchu s vyloučením nebo omezením pobytu v době pylových náletů a inverzního počasí (řešíme dle aktuálního stavu).
- Individuální uspokojování fyzických potřeb dítěte (jídlo, pití, WC).
- Střídání náročnějších činností s činnostmi odpočinkovými, řízených činností s činnostmi volnými.
- Klidné, přirozené a plynulé přechody mezi činnostmi.
- Odstranění doby čekání a prostoje ve prospěch hry.
- Uspořádání dne vymezuje činnosti a jejich sled pouze rámcově, přizpůsobuje se individuálním potřebám dítěte, měnícím se podmínkám (vliv ročních období, různých oslav, aktuální zdravotní stav dětí ve třídě apod.) a organizaci konkrétního dne v MŠ.
- Pro příchod dětí ve věku od dvou do tří let nemáme stanovenou pevnou hodinu, vždy se domlouváme s rodiči individuálně, tak, aby dítěti nebyl pobyt v mateřské škole uměle prodlužován.

Úprava prostředí

- Vybavení školním nábytkem odpovídá velikosti dětí i případným nárokům dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Nábytek se průběžně dle finančních možností obměňuje.
- Vyhovující stavebně technické řešení, materiální vybavení. Dvě třídy mají bezbariérový přístup, dvě třídy jsou upraveny pro snadnější orientaci dětí se zrakovým postižením.

Strava a pitný režim

- Strava musí být pestrá, vyvážená a plnohodnotná, musí odpovídat biologickým potřebám dětí.
- Výživa musí být vhodná co do kvality a kvantity.
- Má obsahovat dostatek ovoce a zeleniny, zejména syrové, dostatek nízkotučných výrobků, libového masa, ryb, drůbeže, luštěnin, vhodných tekutin.
- Dbáme na snížený příjem tuků a soli.
- Respektujeme individuální potřebu jídla, závislou na konstitučním typu, zdravotním stavu dítěte, tělesné aktivitě apod.
- Respektujeme individuální potřebu skladby jídla dle lékařské diagnostiky (pro děti s potravinovou alergií a některými typy diety, jako je bezlepková nebo diabetická - rodiče sami zajišťují stravu a dle předpisů hygieny donášejí do MŠ ve speciálních nádobách).
- Respektujeme individuální potřebu pití v průběhu dne, zajišťujeme pitný režim ve třídách, formou čajů, nebo šťáv. Učíme děti pít čistou vodu.

Tělesná pohoda a volný pohyb

- Zajišťujeme individuální fyzioterapii dle předpisu odborného ošetřujícího lékaře – zajišťuje fyzioterapeut.
- Využíváme příležitostná relaxační cvičení.
- Rozvíjíme koordinaci hrubé motoriky i jemné motoriky, zpřesňujeme senzomotorickou koordinaci (grafomotorika, speciální cvičení oko - ruka).
- Každodenní společné cvičení dětí ve třídě.
- Využíváme pohybových aktivit při pobytu venku, v dostatečné míře umožňujeme dětem spontánní, volný pohyb se zařazením všech přirozených cvičení (chůze, běh, skok, lezení).
- Respektujeme potřebu dostatečného pohybu dítěte při hrách.

Spánek

- Respektujeme individuální potřebu spánku u každého dítěte, popřípadě řešíme s rodiči délku odpočinku.
- Každé dítě by si mělo po obědě odpočinout nejméně 1/2 hodiny.

- Děti mají dostatek času na odpočinek, v případě, že spí, nejsou buzeny. Pokud děti neusnou, umožní jim učitelky různé klidové aktivity.
- Probouzení dětí řešíme tak, aby měly možnost pomalého postupného probuzení.

Podmínky pro zajištění bezpečnosti

Podmínky k zajištění bezpečnosti dětí a práva a povinnosti zákonných zástupců jsou uvedeny ve školním řádu a ve směrnici k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí.

Z důvodu posílení bezpečnosti a ochrany dětí v MŠ a zamezení pohybu cizích osob v prostorách budov jsou všechny vchody do mateřské školy zajištěny elektronickými zámky. Otvírání dveří je přístupno rodičům pomocí čipů.

3.3 Psychosociální podmínky

Rovnocenné postavení všech dětí.

Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám.

Možnost postupné adaptace nově příchozím dětem.

Respektování potřeb dětí.

Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

Pravidla soužití jsou nastavena.

Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací.

Pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany).

Individuální rozvoj dítěte

Individuální rozvoj dítěte vychází z těchto dokumentů:

- Školní vzdělávací program
- Třídní vzdělávací program
- Doporučení školského poradenského zařízení – podpůrná opatření, případně Individuální vzdělávací plán

Zásady při uplatňování individuálního rozvoje dítěte:

1. Vychází z celkové diagnostiky dítěte a doporučení školského poradenského zařízení, případně i jiných odborníků (lékař, odborný lékař, logoped, speciální pedagog, psycholog).
2. Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení, ke komunikaci s ostatními a k dosažení co největší samostatnosti.
3. Vyžaduje průběžné hodnocení dosažených dovedností, návyků, znalostí, postojů a hodnot a přizpůsobení všech edukačních činností.
4. Je uplatňován v součinnosti s rodinou.

Pravidla soužití jsou založena na důvěře, pravdivosti, aktivním naslouchání, neshazování, osobním maximu. Každá třída má svá pravidla, která jsou definována v třídním vzdělávacím programu.

Rozvoj zájmů je uplatňován buď individuálně ve třídě, nebo formou zájmových aktivit v odpoledních hodinách v zájmových aktivitách. (Tancujeme pro radost, Zdravé pískání, apod.). Je organizována převážně pro nejstarší věkovou skupinu.

V rámci mateřské školy mají děti možnost docházet do sauny, do knihovny, na keramiku, navštěvovat výstavy, kino, divadelní představení, koncerty a loutková představení, v rámci nabídky kulturních zařízení ve městě.

Rozvoj samostatnosti Výchova k samostatnosti je uplatňována při všech činnostech v průběhu celého dne. Navazuje na výchovu dítěte v rodině, podporuje zdravý vývoj dítěte a celé jeho osobnosti.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální potřeby dětí.

Ranní scházení dětí: do 8:00 hod.

Rozsah povinného předškolního vzdělávání: 8:00 až 12:00 hod.

Dle možností a podmínek je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny.

Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.

Je dbáno na osobní soukromí dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Popis průběhu dne

Provoz mateřské školy: od 6,00 hod. do 16,30 hod.

V ranních hodinách od 6,00 do 7,00 hodin a v odpoledních hodinách od 16,00 do 16,30 se děti scházejí a rozcházejí ve 4. třídě Berušek. Odpolední činnosti jsou ve speciálních třídách realizovány dle aktuálního rozpisu provozu. Děti ve třídách mají možnost se vzájemně navštěvovat, učitelky mohou využívat společné činnosti dětí z různých tříd.

Ranní a dopolední činnosti

Děti se scházejí od 6,00 hod, rodiče osobně předávají děti učitelce. Učitelka s rodiči konzultuje aktuální zdravotní stav dítěte.

Od rána do 10:00 hod. probíhají spontánní a řízené činnosti ve třídách. V této době probíhá individuální logopedická péče, fyzioterapie a individuální vzdělávání dle potřeb dětí.

Ranní svačina je podávána mezi 8:15 a 8:45, děti k ní odcházejí po skupinách a jsou vedeny k samostatnosti při stolování i hygieně.

Pobyť venku

Pobyť venku je uskutečňován mezi 10. a 11:30. hod. K pobytu venku je využívána především zahrada MŠ a také okolí mateřské školy. V době inverzního počasí, silného větru, deště, mrazu pod -10°C, jsou dětem nabídnuty náhradní činnosti ve třídě. V letních měsících je doba pobytu venku posunuta na ráno dle aktuálních teplot.

Oběd, odpolední odpočinek a odpolední činnosti

Děti obědvají ve svých třídách. Podle svých schopností jsou vedeny k samostatnosti při stolování. Respektujeme čas, který dítě potřebuje ke klidnému jídlu, rovněž vedeme rodiče k tomu, aby na dítě nespěchali, pokud si ho vyzvedávají po obědě. Po obědě děti samostatně odchází k hygieně, v případě potřeby soluxování a inhalaci. Odpočinek všech dětí trvá asi do 13:00 hod. Po 13. hodině učitelky připravují pro děti, které nespí, různé klidové aktivity (výtvarné nebo pracovní činnosti, hry u stolečků, využití PC her a pod.). Do 14:00 postupně vstávají všechny děti. Odpolední svačina je podávána ve 14:15 hod. V odpoledních hodinách probíhají zájmové aktivity a hry dětí.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Je vytvořen funkční informační systém.

Při vedení zaměstnanců ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců.

Pedagogický sbor pracuje jako tým.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční.

Ředitelka vychází z analýzy a využívá zpětné vazby.

Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě.

Mateřská škola má 3 úseky:

- Úsek pedagogických pracovníků
- Úsek školní jídelny
- Úsek úklidu, údržby a technického zajištění provozu

Pravomoce a odpovědnost

Ředitelka mateřské školy – řídí mateřskou školu po stránce personální, pedagogické, provozní, ekonomické a materiální, administrativní, po stránce bezpečnosti a ochrany zdraví, spolupracuje se zřizovatelem, Krajským úřadem, ostatními úřady, školskými poradenskými zařízeními, lékaři, rodičovskou veřejností, s odborníky v oblasti péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Stanovuje koncepci dalšího rozvoje mateřské školy, vytváří vnitřní směrnice školy.

Zástupkyně ředitelky – řídí školu po stránce organizační. Zastupuje ředitelku v době její nepřítomnosti ve věcech neodkladných. Spolupodílí se na kontrolní a hospitační činnosti. Spoluvytváří školní vzdělávací program, roční plán, koncepci mateřské školy a spolupracuje při hodnocení mateřské školy.

Vedoucí školní jídelny – řídí práci pracovníků ve školní jídelně, odpovídá za provoz školní jídelny včetně ekonomické a administrativní stránky, zajišťuje, aby provoz odpovídal všem hygienickým, zdravotním a bezpečnostním normám. Zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví na svém úseku. Zajišťuje stravování vlastních strávníků, stravování dětí mateřských škol, pro které stravu zajišťujeme, stravování cizích strávníků a závodní stravování pro naše zaměstnance.

Vedoucí BOZP a PO – kontroluje stav budov, zahrad a zařízení tak, aby odpovídal bezpečnostním normám. Zajišťuje uplatňování bezpečnostních předpisů na pracovišti včetně odstranění zjištěných závad po provedených revizích, vede evidenci čerpání osobních ochranných pomůcek, evidenci

zdravotních preventivních prohlídek. Ve spolupráci s ředitelkou provádí periodické bezpečnostní prověrky. Spolupracuje s bezpečnostním technikem.

Koordinátor ŠVP – zajišťuje realizaci vytyčené vzdělávací strategie mateřské školy, řídí postup zpracování ŠVP, poskytuje zpětnou vazbu o postupu tvorby ŠVP vedení mateřské školy i pedagogické radě, sleduje soulad ŠVP s legislativními změnami a doporučením MŠMT a ČŠI a navrhuje ředitelce jeho aktualizace. Hledá zdroje informací pro pedagogické pracovníky, objasňuje jim, proč jsou nutné změny v metodách práce. Dává prostor pro podněty, nápady, kritické náhledy tak, aby zpracovaný ŠVP nebyl formální, ale aby byl věcný, reálný a hlavně funkční.

Preventista sociálně patologických jevů – koordinuje přípravy a realizaci programu, hodnotí realizaci minimálního preventivního programu, komunikuje s pedagogickými pracovníky v oblasti primární prevence, v případě vzniklého problému dává podněty k možné nápravě, spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence.

Koordinátor EVVO – odpovídá za vytváření, realizaci, vyhodnocování a aktualizaci dokumentů souvisejících s EVVO. Vytváří samostatný dokument EVVO, který jen přílohou ŠVP. Harmonogram konkrétních aktivit na školní rok zpracovává do ročního plánu EVVO. Průběžně kontroluje naplňování plánu EVVO, hodnotí úspěšnost realizace a návazně aktualizuje dokumenty.

Vedoucí logopedického kabinetu a koordinát inkluzivního vzdělávání – spolupracuje se všemi školskými poradenskými zařízeními, které mají v péči naše děti. Informuje učitelky o nových metodických materiálech, předává informace s konzultací s klinickou logopedkou a příslušnými pracovníky SPC. Zajišťuje logopedickou anamnézu a kontroluje logopedické IVP. Poskytuje učitelkám odborné konzultace.

Pracovník ICT - spolupracuje se správcem sítě a správcem webových stránek. Předává mu aktuální dokumenty a informace. Poskytuje učitelkám součinnost při řešení problému s technikou. Sleduje vzdělávací programy pro předškolní děti a navrhuje jejich nákup.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Pedagogičtí pracovníci:

- Učitelky
- Asistenti pedagoga

Nepedagogičtí pracovníci:

- Zaměstnanci provozu (úklid, údržba)
- Zaměstnanci školního stravování (vedoucí jídelny, kuchařky)
- Další nepedagogičtí zaměstnanci (chůva, školní asistent apod.)

Personální zajištění provozu:

- Pedagogickou práci zajišťují učitelky a asistenti pedagoga. Pedagogům pomáhají i nepedagogičtí pracovníci (chůva, školní asistent).
- Specializované služby jsou zajišťovány odborníky.
- Všichni pedagogičtí pracovníci splňují vzdělání dle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících. Individuální logopedickou péči pod vedením klinického logopeda zajišťují logopedické asistentky.
- Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel.
- Pedagogové se průběžně sebevzdělávají. Pedagogové se chovají profesionálně.
- Podle možností a podmínek je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu 2,5 hodiny.
- V mimořádném případě může ředitelka MŠ a zástupkyně MŠ určit další zletilou osobu, která je zaměstnancem mateřské školy, k zajištění bezpečnosti dětí (nenadálá událost, doprovod dětí do kulturních a sportovních zařízení, řešení úrazu apod.).

3.7 Spoluúčast rodičů

Snažíme se, aby ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panovala oboustranná důvěra a otevřenost.

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost.

Mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity.

Spolupráce s rodiči

Rodiče pokládáme za spoluúčastníky programu, usilujeme o co nejvyšší míru oboustranné důvěry, otevřenosti, taktu, tolerance, respektu. Jsme připraveni ke spolupráci, dáváme si pozor na poskytování nevyžádaných rad. Chráníme soukromí rodiny. Sledujeme a respektujeme rozdílnost rodin, jejich způsobu života. Připravujeme společné akce. V maximální možné míře (nástěnky, osobní kontakt - rozhovory, popřípadě informační letáčky) je informujeme o dění v mateřské škole. Pravidelně je informujeme o prospívání dítěte, o jeho chování, prožitcích, popisujeme pokroky, nabízíme spolupráci.

Nabízíme poradenský servis – kontakty na odborná pracoviště, nabízíme zapůjčení odborných knih a časopisů. Pravidelně poskytneme poradenství z oblasti logopedické terapie.

Formy spolupráce s rodiči

- Každodenní předávání informací o dítěti – užíváme pro konzultaci zdravotního stavu dítěte, pedagogické problematiky a sdělení organizačních pokynů.
- Třídní schůzky – seznámení zákonných zástupců s dokumenty mateřské školy ŠVP, školním řádem, směrnicí k ochraně zdraví a bezpečnosti, řádem školní jídelny, zápisem do 1. třídy a další potřebnou legislativou.
- Individuální pohovor – řešení závažnějších problémů.
- Oslovy, besídky, společné akce školy – jsou akce pro všechny děti a rodiče, slouží k neformálnímu setkávání, seznamování se, prožívání a předávání zkušeností. Jsou to hlavně akce typu slavnostní zakončení školního roku, Vánoční rozjímání apod.
- Pravidelné logopedické konzultace s rodiči a s klinickou logopedkou – 2x měsíčně.
- Klub rodičů při Mateřské škole, Karla Čapka 12a, Krnov, z.s. – jeho hlavním posláním je rozvoj všestranné spolupráce a partnerské komunikace mezi rodiči a představiteli mateřské školy, vzájemná koordinace a sjednocování výchovného působení rodiny a školy založená na oboustranném respektování, dobrovolná pomoc mateřské škole při plnění jejího poslání, zlepšení vybavení mateřské školy, modernizace výuky, vylepšení vnitřního i vnějšího prostředí mateřské školy, spolupráce s orgány státní správy a samosprávy v oblasti vzdělávání a kultury, s ostatními školami a dalšími státními i nestátními organizacemi a institucemi, rozvoj občanské společnosti.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zařazovány do speciální tříd, příp. běžné třídy na základě doporučení ŠPZ. ŠPZ stanovuje stupeň podpory a doporučí podpůrná opatření, případně účast asistenta pedagoga a potřebu zpracování IVP.

Máme vytvořeny tyto prostorové a věcné podmínky:

Bezbariérový přístup – 2 třídy

Prostorové úpravy pro pohyb osob se zrakovým postižením – 2 třídy

Nábytek pro imobilní osoby židle se stolkem – je starý a poškozený, v případě zařazení imobilního dítěte bude třeba výměna nebo oprava

Materiální vybavení – didaktické pomůcky, tablety

Polohovací rehabilitační lehátko – tělocvična fyzioterapie

Dotykový PC – 1 ks.

Tablety – k dispozici v každé třídě

Didaktické pomůcky – pro rozvoj komunikačních dovedností, pro rozvoj kognitivních funkcí, pro rozvoj smyslového vnímání, pracovních a sebeobslužných dovedností – didaktické pomůcky je třeba stále doplňovat a obměňovat (dochází k jejich poškození)

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

- **v oblasti organizace výuky**

- střídání forem a činností během výuky
- využívání individuální činností v průběhu celého dne
- postupný přechod k systému kooperativní výuky

- **v oblasti metod výuky**

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

- **v oblasti hodnocení**

- slovní hodnocení, průběžné vyhodnocování pokroků se všemi odborníky
- průběžné vyhodnocení PLPP a IVP nejméně 2x ročně

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

- logopedická intervence pro děti s vadami řeči
- fyzioterapie a ergoterapie pro děti s tělesným postižením
- práce s počítačem pro děti se smyslovým postižením
- individuální vzdělávací chvílky dle potřeb dítěte
- Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s tělesným postižením:

- Je zabezpečena možnost pohybu dítěte v prostorách.
- Jsou vytvářeny podmínky pro náhradní tělovýchovné aktivity.
- Jsou využívány kompenzační pomůcky.
- Počet dětí ve třídě je snížen (dle vyhlášky).
- Je zajištěno odborné rehabilitační cvičení pod vedením fyzioterapeuta ze SZZ v Krnově.

V oblasti zabezpečení výuky dětí se zrakovým postižením:

Prostředí je bezpečné, v některých třídách se nacházejí vodící prvky pro snadnější orientaci dítěte se zrakovým postižením

Je dodržována předepsaná zraková hygiena.

Je vytvářena nabídka alternativních aktivit.

Jsou využívány kompenzační pomůcky.

Počet dětí ve třídě je snížen (dle vyhlášky).

V oblasti zabezpečení výuky dětí se sluchovým postižením:

Je dodržována předepsaná sluchová hygiena.

Je zajištěna logopedická péče.

Je zajištěno osvojení specifických dovedností.

Jsou využívány kompenzační pomůcky.

Počet dětí ve třídě je snížen (dle vyhlášky).

V oblasti zabezpečení výuky dětí s mentálním postižením:

Je zajištěna přítomnost asistenta pedagoga dle doporučení SPC.

Je zajištěno osvojení specifických dovedností na zvládnutí sebeobsluhy.

Je vytvářena nabídka individualizovaných aktivit.

Jsou využívány kompenzační pomůcky.

Počet dětí ve třídě je snížen (dle vyhlášky).

V oblasti zabezpečení výuky dětí s poruchami pozornosti a vnímání (dětí s poruchou učení a chování):

Je zajištěn důsledný individuální přístup pedagoga k dítěti.

Je zajištěn zvýšený bezpečnostní dohled.

Jsou využívány speciální didaktické pomůcky zaměřené na cvičení soustředění a pozornosti.

Mateřská škola těsně spolupracuje s rodiči dítěte.

Počet dětí ve třídě je snížen.

Prostředí je pro dítě zklidňující.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s poruchami řeči:

Je zajištěna průběžná logopedická péče.

Je zajištěna těsná spolupráce s odborníky a s rodiči dítěte.

Logopedická intervence probíhá každodenně. Jedenkrát za měsíc je prováděna odborná konzultace postupů s klinickou logopedkou.

Jsou prováděna sluchová, hlasová a dechová cvičení.

Jsou prováděna cvičení na rozvoj hybnosti artikulačních orgánů a orofaciální oblasti.

Klademe důraz na rozvoj všech jazykových rovin řeči.

Děti jsou podněcovány ke komunikaci.

Jsou využívány kvalitní PC programy zaměřené na rozvoj řeči předškolních dětí.

Počet dětí ve třídě je snížen.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s více vadami a autismem:

Je zajištěna přítomnost asistenta (dle doporučení SPC).

Je zajištěno osvojení specifických dovedností, zaměřených na sebeobsluhu.

Jsou využívány vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky.

Děti mají svůj pracovní koutek. Je využíváno strukturované učení a vizualizace.

Jsou zajištěny další podmínky podle druhu a stupně postižení.

Počet dětí ve třídě je snížen.

Vzdělávací prostředí je klidné a pro dítě podnětné.

Péče o děti v posledním ročníku předškolního vzdělávání:

Diferencujeme v požadavcích i ve způsobu jejich uplatňování podle individuálních schopností a možností dítěte. V oblasti citů, zájmů, potřeb a poznání vycházíme ze stanovených klíčových kompetencí a výstupů. U dětí předškolního věku se zvyšuje úroveň návyků, kvalita aktivity, zkvalitňuje a rozvíjí se sociální citění.

Péče o děti s odkladem školní docházky:

Pokud má dítěte odloženou školní docházku je vzděláváno v rámci třídy, v případě doporučení ŠPZ dle IVP. Posilujeme sebevědomí těchto dětí a důvěru ve vlastní schopnosti.

Vzdělávání cizinců a dětí se sociálním znevýhodněním:

Zaměřujeme se na včlenění dětí s odlišnou národností a dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí do kolektivních her a kolektivních činností. Přirozenou formou rozvíjíme jejich postoje, vědomosti a dovednosti, rozvíjíme jejich jazykové schopnosti. Posilujeme sebevědomí těchto dětí a jejich důvěru ve vlastní schopnosti. Vykonáváme poradenskou činnost pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech

činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP.

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků nadaných a mimořádně nadaných:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- občasné (dočasné) vytváření skupin dětí nadaných z ostatních tříd, společná setkávání s otevřenou možností volby dítěte
- obohacování vzdělávacího obsahu, doplnění a prohloubení vzdělávací nabídky.
- zajištění vhodnými didaktickými pomůckami
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných zájmových činností a aktivit

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při zařazení dětí mladších tří let do mateřské školy je nutné navázat úzkou spolupráci s rodinou již v okamžiku přijetí dítěte, domluvit se na průběhu adaptačního období dle možností rodiny i školy.

Materiální podmínky:

- Používání vhodných a bezpečných hraček pro děti 2 - 3 leté (věková hranice je uvedena na obalu hraček), s výjimkou stavebnic drobných tvarů, kde hrozí vdechnutí apod.
- Využívání vhodných didaktických pomůcek a vybavení pro děti ve věku od 2 do 3 let.
- Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Vhodný sedací nábytek pro děti, který zohledňuje menší tělesnou výšku dvouletých dětí, podporuje správné držení těla při sezení, je bezpečný a stabilní.
- Školní zahrada je vybavena rozličnými herními, relaxačními a sportovními prvky - nová prolézací sestava určená pro malé děti, malá odrážedla aj.
- Prostředí poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň také bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne

- Je vyčleněn prostor (skříň) pro ukládání individuálních hygienických potřeb dětí (pleny, vlhčené ubrousky apod.).

Hygienické podmínky:

- Hygienického zařízení MŠ splňují požadavky na vybavení stanoveny v příloze č. 1 bodu 5 vyhlášky č. 410/2005 Sb. - dvěma nízkými umyvadly, sprchou, nočníky (zajištěno uskladnění, mytí i desinfekce), přebalovacím pultem.
- V souvislosti s používáním plen některými dětmi je zajištěn i krytý nášlapný odpadkový koš na použité pleny.
- Rozhodující pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání je aktuální stav proočkovanosti dítěte v době rozhodnutí ředitele školy ve správním řízení. Zásadní je tedy informace, kterou uvede praktický lékař pro děti a dorost v žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání (evidenčním listu dítěte) zda je nebo není dítě proočkováno.

Životospráva, stravování:

- Školní stravování se řídí stanovenými výživovými normami a rozpětím finančních limitů na nákup potravin (vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování).
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dokrmování dětí, dostatečný odpočinek, nenásilné postupné probouzení).

Psychosociální podmínky:

- Mateřská škola je pro dítě ve věku od dvou let zpravidla první institucí, kde přichází do kolektivu vrstevníků, kde se vzdělává.
- Záleží nám na tom, aby se děti cítily v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Zásadní je pro nás zajištění zmíněných podmínek aktivní budování vztahů a spolupráce s rodinou zejména v adaptačním období, umožňujeme dětem (používání osobních specifických pomůcek apod.).
- Utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem - pravidelný denní režim, více klidu, více individuální péče, srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád, určující mantinely jeho jednání.
- Jsou podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Personální zajištění:

- Snažíme se o co nejefektivnější souběžné působení obou učitelek ve třídě zvláště v organizačně náročnějších částech dne.
- Při počtu vyšším počtu dvouletých dětí bude učitelkám ve třídě vypomáhat další pracovník (chůva, asistent apod.) - bude pomáhat s péčí o dvouleté děti, a to zejména v oblasti sebeobsluhy dítěte, zajištění bezpečnosti a individuálních potřeb dítěte. Chůva splňuje

požadavky odbornosti a profesní kvalifikace - středoškolské vzdělání v oblasti zdravotnictví, sociální péče.

4 Organizace vzdělávání

Počet tříd, charakteristika:

1. **třída – Sluníčka:** třída logopedická, zřízena dle § 16 ŠZ, věkově smíšená třída, jsou respektovány sourozenecké vazby,
2. **třída – Kytíčky:** třída logopedická, zřízena dle § 16 ŠZ, věkově smíšená třída, respektovány sourozenecké vazby
3. **třída – Lentilky:** třída logopedická, zřízena dle § 16 ŠZ, věkově smíšená třída, respektovány sourozenecké vazby
4. **třída – Berušky:** třída logopedická, zřízena dle § 16 ŠZ, věkově smíšená třída, respektovány sourozenecké vazby
5. **třída – Kuřátka:** třída běžná, věkově smíšená třída, respektovány sourozenecké vazby, v případě vyššího počtu dvouletých dětí zřízena pozice chůvy

Pravidla při zařazování dětí do jednotlivých tříd:

Logopedické třídy jsou naplňovány do počtu 14 dětí, s možností zvýšení maximálního počtu dětí ve třídě pokud je udělena výjimka zřizovatele.

Běžná třída je naplňována do počtu 24 dětí, s možností zvýšení maximálního počtu dětí pokud je udělena výjimka zřizovatele.

Celkový počet dětí v běžné třídě se snižuje dle platné legislativy na základě integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami nebo zařazení dětí 2 letých.

Snažíme se respektovat přání zákonných zástupců, kteří preferují pro své dítě některou třídu.

Do speciálních tříd logopedických zařazuje i děti s jiným druhem postižení. Snažíme se o rovnoměrné rozdělení těchto dětí ve třídách.

Pravidla pro zařazování dětí k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole: (obecná pravidla)

O přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání rozhoduje ředitelka mateřské školy za podmínek stanovených § 34 školského zákona. Při přijímání postupuje podle správního řádu (§ 165 odst. 2 písm. b) školského zákona).

O přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami rozhoduje ředitelka mateřské školy na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení.

Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku (§ 34 odst. 7 školského zákona), pokud se v mateřské škole uvolní místo.

Zápis k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku se koná v období od 2. května do 16. května. Termín a místo zápisu do MŠ je stanoven ve spolupráci se zřizovatelem. Zápis do mateřské

školy je oznámen nejpozději 2 měsíce předem způsobem v obci obvyklým – plakáty, webové stránky města i mateřské školy, místní tisk.

Kritéria přijetí dítěte:

Kritéria jsou vyvěšena spolu s oznámením termínu zápisu a to v informační tabuli (vstup do MŠ), u všech vstupních dveřích do MŠ, na webových stránkách MŠ, na webových stránkách města a v místním tisku (Region, Krnovské listy).

Kritéria zpracovává ředitelka mateřské školy.

Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení 2 učitelek:

- Doba přípravy na pobyt venku + pobyt venku.
- Mimořádné aktivity – návštěva kulturních, společenských a sportovních akcí.
- Mimořádné dny a akce – besídka, karneval, školní slavnosti.
- Ohlášená konzultace s příslušným pracovníkem ŠPZ.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program byl vypracován v souladu s RVP PV - č.j.: MSMT-34790/2017-1. S platností nového školského zákona se RVP PV stává směrodatným dokumentem pro předškolní vzdělávání. Platnost našeho ŠVP je minimálně jeden rok. V případě potřeby bude aktualizován.

5.1 Zaměření školy

Náš vzdělávací program MŠ je zaměřen na výchovu ke zdravému životnímu stylu. Respektuje všechny zvláštnosti a potřeby dětí se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním, vytváří rovné podmínky pro všechny děti. Za prioritní zároveň považujeme působení na rodinu, i na širší rodinu, pokud jsou funkční prarodiče a o děti často pečují. Zaměřujeme se převážně na děti s vadami řeči - máme 4 logopedické třídy. Logopedickou péči vykonávají logopedické asistentky pod odborným vedením klinické logopedky PaedDr. Stodůlkové, která zde má odloučené pracoviště. V mateřské škole je také zřízeno fyzioterapeutické pracoviště, které pracuje pod odborným vedením fyzioterapeutky ze SZZ - rehabilitace. Mimo jiné pečujeme také o děti s přidruženým nebo jiným znevýhodněním (autisté, LMR, sluchové nebo tělesné znevýhodnění). Naším cílem je umožnit těmto dětem plnohodnotně dle možností a schopností se vzdělávat, aktivně se podílet na akcích a dění MŠ a vše společně prožívat stejně, jako děti zdravé.

Naše motto:

„Lidé zapomněli na tuto pravdu“, řekla liška. „Ale ty na ni nesmíš zapomenout. Stáváš se navždy zodpovědným za to, cos k sobě připoutal. Jsi zodpovědný za svou růži...“ „Jsem zodpovědný za svou růži...“ opakoval malý princ, aby si to zapamatoval.

ANTOINE DE SAINT EXUPÉRY, MALÝ PRINC

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Popis a cíl školního vzdělávacího programu:

- Tento program vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání a je postaven na principech programu „Zdravá mateřská škola“.
- Název byl zvolen tak, aby charakterizoval hlavní poslání naší mateřské školy – naučit děti plnohodnotně žít i se svým handicapem, přijmout základy zdravého životního stylu, zapojovat do života mateřské školy děti zdravé i děti s postižením.
- Název „Putování za zdravím“ ukazuje směr našeho vzdělávacího úsilí a nastiňuje cestu, která v průběhu každodenních činností vede k vytvoření vztahu ke svému zdraví, ke zdraví ostatních a ke zdraví životního prostředí.
- Program předkládá učitelkám tematické okruhy, se kterými v průběhu roku pracují bez časového omezení. Tematické okruhy jsou pro učitelky závazné.
- Každý tematický blok obsahuje nabídku nezávazných podtémat (třídních bloků), nástin časového plánu, náměty, činnosti a vzdělávací záměr.
- Ve školním vzdělávacím programu jsou vytyčeny k jednotlivým oblastem vzdělávání výstupy vzdělávání, dílčí vzdělávací cíle, vzdělávací nabídka a rizika vzdělávání. Odráží se v nich klíčové kompetence dané rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.
- Dílčí vzdělávací záměry mohou být podle potřeby uváděny zvlášť pro jednotlivé věkové skupiny nebo mohou být společné.

Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu:

- Vytvářet podmínky pro společné vzdělávání dětí zdravých a dětí se zdravotním postižením, vytvářet rovné podmínky pro všechny děti.
- Ve spolupráci s rodiči, se školskými poradenskými zařízeními a zdravotnickými subjekty zajistit komplexní péči dětem se zdravotním postižením (fyzioterapie, klinická logopedie).

- Nabídnout rodinám dětí s postižením možnost spoluprožívat, podílet se, zažít pocit, že nejsou na všechno sami.
- Rozvíjet osobnost každého dítěte v souladu s moderními trendy a požadavky, každé dítě chápat jako jedinečnou osobnost.
- Zajistit dětem bezpečné a podnětné prostředí.
- Vést děti k samostatnosti, ke vzájemnému respektování a pochopení různosti, vést děti ke spolupráci.

Další zaměření:

1/ MEZILIDSKÉ VZTAHY

Vést děti k morálním zásadám a dodržování pravidel společného soužití. Pěstovat v dětech kladné, emoční, charakterové vlastnosti jako jsou soucit a úcta, ohleduplnost a tolerance, cit pro soudržnost kolektivu a aktivní naslouchání druhému. Učit děti vážit si přátelství a kamarádských vztahů, nenadřazovat se a nevyčleňovat z kolektivu děti s jakýmkoli rozdílem barvy pleti, národnosti, postižením či jinou odlišností. Pěstovat v dětech myšlenku, že všichni jsme si rovni a je normální být jiný.

2/ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Vést děti poznávat svůj životní prostor, krásy živé i neživé přírody a zákony přírody v ní panující. Pěstovat v dětech vztah a cit k přírodnímu bohatství. Ctít a vážit si hodnot vybudovaných lidskou prací a přírodou samotnou. Dodržovat zásady ekologického principu chování a zpracování materiálů. Učit děti chránit nejen svůj životní prostor, ale životní prostředí v celé své podstatě. Vést děti k uvědomění si svého podílu na budování zdravého prostředí pro život všech lidí.

3/ ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

Vést děti poznávat sebe sama, pěstovat zdravé sebevědomí a uvědomovat si své klady i nedostatky. Podporovat v dětech zájem o poznávání nového a pěstovat v nich vlastnosti jako jsou ctížádost, pracovitost, důslednost, smysl pro pořádek, poctivost a pravdu. Učit děti vážit si života a dodržovat zásady zdravého životního stylu. Utužovat své duševní a tělesné zdraví, udržovat se v dobré tělesné kondici a dodržovat pravidla psychohygieny. Uvědomovat si, co je pro mé zdraví škodlivé a nebezpečné a vědět, jak tomu mohou předcházet a bránit se.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Popis školního vzdělávacího programu:

- Tento program vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání a je postaven na principech programu „Zdravé mateřské školy“.
- Název byl zvolen tak, aby charakterizoval hlavní strategii naší mateřské školy – naučit děti plnohodnotně žít, přijmout základy zdravého životního stylu, zapojovat se do života mateřské školy, spolupracovat a kooperovat.
- Název „Putování za zdravím“ ukazuje směr našeho vzdělávacího úsilí a nastiňuje cestu, která v průběhu každodenních činností vede k vytvoření vztahu ke svému zdraví, ke zdraví ostatních a ke zdraví životního prostředí.
- Program předkládá učitelkám tematické okruhy, se kterými v průběhu roku pracují bez časového omezení. Tematické okruhy jsou pro učitelky závazné.
- Každý tematický blok obsahuje nabídku nezávazných podtémat (třídních bloků), nástin časového plánu, náměty, činnosti a vzdělávací záměr.
- Ve školním vzdělávacím programu jsou vytyčeny k jednotlivým oblastem vzdělávací výstupy, výstupy integrovaných bloků a vzdělávací nabídka. Odráží se v nich klíčové kompetence dané rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Formy a metody vzdělávání:

Vzdělávání je důsledně vázáno k *individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí*, včetně vzdělávacích potřeb *speciálních*. Každému dítěti je poskytnuta pomoc a podpora v míře, kterou individuálně potřebuje, a v kvalitě, která mu vyhovuje. Řídíme se doporučením školského poradenského zařízení.

Dítě se prostřednictvím vzdělávacích aktivit postupně rozvíjí v základních dovednostech (motorických, poznávacích ad.) vzhledem ke svým optimálním možnostem tak, aby docílilo úspěchu, který je jeho okolím oceněn a samo se cítilo úspěšné.

Předškolní vzdělávání se uskutečňuje formou aktivit během celého dne ve všech činnostech a situacích, které se v mateřské škole naskytanou. Jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, na vyváženosti spontánních aktivit, řízených činností ve skupinách nebo individuálně, vycházejí z dětské volby, z dětské zvědavosti a potřeby objevovat. Mají charakter hry, zábavy a zajímavých činností pro děti. Probouzejí aktivní zájem v dítěti a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.

- *Prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi dětí*, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte.
- *Situační učení*, založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí.

- Využíváme *spontánní sociální učení*, založené na principu přirozené nápodoby.
- Metody a prostředky „klasických“ *specifických didaktik* jednotlivých oborů (tzv. metodiky) – vyprávění, rozhovor, práce s obrázkem, demonstrační metody, experimenty, pozorování, manipulování, napodobování atd.
- *Didakticky zaměřená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní cíle formou záměrného i spontánního učení.*

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) dítěte se SVP (speciálními vzdělávacími potřebami), žáků nadaných a mimořádně nadaných:

U dětí s mírou podpory 1. stupně:

- Pozorování chování dítěte v průběhu celého dne
- Zjišťování úrovně dosažených znalostí, vědomostí a dovedností
- Analýza výtvarných prací, manuálních schopností
- Rozhovor se zákonnými zástupci
- Stanovení metod práce, způsobu kontroly osvojení si znalostí a dovedností
- Stanovení termínu přípravy PLPP – ředitelka, zákonní zástupci, učitelky
- Zpracování PLPP – písemně, učitelky
- Průběžné vyhodnocování PLPP – pokračování v poskytování podpůrných opatření, případně doporučení vyšetření na příslušném školském poradenském zařízení – nejpozději do 3 měsíců od vystavení PLPP.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP) dítěte se SVP:

U dětí s mírou podpory 2. až 5. stupně:

- IVP sestavují třídní učitelky. IVP má písemnou podobu a vypracovává se na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ)
- Před jeho zpracováním - konzultace s pracovníkem ŠPZ
- Pozorování a chování dítěte v průběhu celého dne v MŠ

- Zjišťování úrovně jeho dosavadních znalostí, vědomostí a dovedností
- analýza výtvarných prací, manuálních schopností
- rozhovory se zákonnými zástupci dítěte - stanovení metod práce, způsobů průběžné kontroly osvojení znalostí a dovedností
- Ředitelka školy stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, popř. s dalšími odborníky (klinický logoped, fyzioterapeut apod.)
- Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.
- Třídní učitelky projednají se zákonnými zástupci dítěte IVP a zajistí jejich písemný informovaný souhlas
- IVP se vyhodnocuje v pololetí a na konci školního roku. Zákonné zástupce seznámíme s výsledky hodnocení. Na základě vyhodnocení pokračujeme dále v podpůrných opatřeních dle metodické podpory ŠPZ.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP) dětí nadaných a mimořádně nadaných

- *IVP mimořádně nadaného dítěte má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného dítěte.*
- *Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.*
- *IVP po obdržení doporučení školského poradenského zařízení - je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení.*
- *Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.*
- *Učitelky zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Učitelky po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce mateřské školy, která je zaznamenána do školní matriky.*

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Ředitelka - zodpovídá za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, zajišťuje včasné vykazování, pověřuje učitelky sestavením PLPP, IVP a komunikací se zákonnými zástupci.

Koordinátor inkluze – metodicky vede učitelky, kontroluje plnění podpůrných opatření, kontroluje potřebu a nákup pomůcek, IVP a jeho vyhodnocování. Spolupracuje se všemi ŠPZ. Předává potřebné informace učitelkám, zákonným zástupcům, pověřenému pracovníkovi ŠPZ.

Učitelky – zajišťují vzdělávání dětí dle doporučených podpůrných opatření, nakupují učební pomůcky dle doporučení ŠPZ, vypracovávají PLPP a IVP, pokud je třeba, včetně jejich vyhodnocení, zpracovávají pedagogické zjištění. Vedou logopedické asistentky.

Asistenti pedagoga – zajišťují vzdělávání svěřených dětí, uplatňují doporučené metody, řídí se doporučením ŠPZ a IVP, ověřují správné pochopení instrukcí, podílí se na budování sebeobslužných návyků, na zvládnutí denního režimu, rozvíjí pohybové, smyslové a kognitivní funkce, podílí se na vytváření vztahu k vrstevníkům, podílí se na zpracování dokumentace.

Logopedické asistentky – zajišťují logopedickou intervenci dle doporučení ŠPZ, zaměřují se na rozvoj všech rovin řeči, spolupracují s klinickým logopedem, pracovníkem ŠPZ, zákonnými zástupci, které metodicky vedou. Pravidelně informují učitelky o průběhu logopedické terapie a jejích výsledcích.

Další odborníci:

Klinický logoped – metodické vedení logopedických asistentek, spolupráce se zákonnými zástupci

Fyzioterapeut – individuální terapie, rozvoj pohybových dovedností, prevence, spolupráce se zákonnými zástupci, dle potřeby metodické vedení učitelek

Konzultanti SPC – doporučují míru podpory a podpůrná opatření, vyhodnocují individuální pokroky dětí, spolupracují se zákonnými zástupci, metodicky vedou učitelky a logopedické asistentky.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče: logopedická intervence pro žáky s vadami řeči, rozumění mluvené řeči a její produkci u dětí se sluchovým postižením, práce s optickými pomůckami pro děti se zrakovým postižením, ergoterapie pro žáky s tělesným postižením a práce s počítačem pro žáky se smyslovým postižením. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Organizace vzdělávání:

- Dětem je umožněn individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Ranní scházení je u 2 letých dětí posunuto dle potřeby i po 8. hodině.
- Je dbáno na dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování.
- V souladu s právními předpisy počet dětí ve třídě mateřské školy je snížen.
- Při plánování činností v mateřské škole vycházíme z potřeb a zájmů dětí, aby vyhovoval jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem.

Bezpečnost:

- Podle § 5 odst. 2 vyhlášky o předškolním vzdělávání ředitelka MŠ stanoví počet učitelů tak, aby upravoval počet dětí při jejich pobytu mimo místo poskytovaného vzdělávání (areál mateřské školy), aby byla eliminována případná bezpečnostní rizika.
- Prostorové podmínky odpovídají hygienickým požadavkům stanovené vyhláškou č. 410/2005 Sb .
- Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Vzdělávání:

- Pro úspěšné vzdělávání dětí od dvou let je brán ohled na specifika související s úrovní motoriky, jazykového, psychického vývoje dítěte, na jiné tempo rozvoje prosociálních vztahů mezi dětmi.
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb dětí.
- Rozdíly v psychomotorickém vývoji jednotlivých dětí jsou výrazné. Proto sledujeme pokroky konkrétního dítěte. (Pozor na vzájemné srovnávání dětí).
- Plánování a realizace konkrétních vzdělávacích činností jsou přizpůsobena možnostem a schopnostem dětí. Podle toho učitel volí metody a formy práce - nápodobou, situačním učením, opakováním činností, děti potřebují pravidelné rituály.
- Činnosti je důležité průběžně střídat, sladit spontánní s řízenými.
- Největší prostor musí být ponechán volné hře a pohybovým aktivitám.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Principy vzdělávání

Principy vzdělávání:

Vzdělávací činnost zpracovaná do krátkodobých plánů – podtémat, které vycházejí z IB ŠVP:

- je založena na metodách přímých zážitků, prožitkového, kooperativního a situačního učení, využívá dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vede děti k individuální práci s vytvořením podmínek pro činnosti dítěte
- probouzí v dítěti aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat, ale i odvahu ukázat, co všechno už samo umí, zvládne a dokáže
- nepředkládá dětem jen hotové návody, ale naopak jim umožní hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem
- vede děti ke vzájemné spolupráci, společným prožitkům a uvědomění si své důležitosti ve společenství

6.2 Třídní vzdělávací program

- Integrované tematické bloky si učitelky rozpracovávají v třídních vzdělávacích programech do podtémat, která jsou nezávazná a nejsou pevně časově ohraničena. Plánování učitelek není dogmatickou činností. Učitelky pružně reagují na potřeby, které vyplývají ze života třídy a jsou schopny své plány kdykoliv přizpůsobit novým potřebám. Jejich časovou délku i jejich obsah si určují učitelky podle zájmu dětí a aktuálního stavu ve třídě nebo mateřské škole.
- Základem je osobnostně orientovaná prožitková výchova postavená na tradicích českého předškolního vzdělávání. V zájmu kolektivu se netlumí svoboda a individuální rozvoj jedince. Děti se učí tím, že jednájí, konají a prožívají konkrétní situace.

- Podtémata jsou dostatečně široká, aby poskytovala dostatek podnětů k činnostem. Učitelky konkretizují cíle i obsah tak, aby vyhovoval skladbě dětí ve třídě. Třídní vzdělávací program učitelky dotváří průběžně tak, aby mohly reagovat na svou diagnostickou a evaluační činnost.

6.3 Uspořádání témat ŠVP

- Víťáme podzim
- Zimní radovánky
- Jak voní jaro?
- Léto už je tady

Témata vycházejí z procesu sociálního učení dítěte a potřeby naučit se žít zdravě.

Odvíjí se z poznání sebe sama, jaký jsem, jak vypadám, jak se odlišuji od ostatních, jak se chovám, co dovedu a co se chci naučit. Zároveň ale dítě poznává ostatní děti, dospělé osoby a vnímá, jací jsou, co prožívají a jak to prožívají a jak se odlišují. Navazuje vztahy, učí se spolupracovat a společně prožívat radost. Postupně zjišťuje, že přináleží ke kolektivu, kterému může nějak prospívat, pomáhat a že společně dokážeme mnohem víc, nežli každý sám.

6.4 Integrované bloky

6.4.1 Víťáme podzim

Název integrovaného bloku	Víťáme podzim
---------------------------	---------------

Název integrovaného bloku	Vítáme podzim
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Časové rozvržení: září, říjen, listopad</p> <p>Začátek září - je to úvodní blok, který je spojen s problematikou adaptačního období dětí nově příchozích do stávajícího kolektivu dětí v MŠ. Záměrem je navodit radostnou atmosféru ve třídě, těšit se na společný pobyt dětí v MŠ, na společné zážitky. Utvářet pěkné vztahy mezi sebou navzájem, poznávat kamarády, vnímat odlišnosti, jak vypadá kamarád, jaký je, že nemusíme být všichni stejní. Seznámit se s pravidly společného soužití v MŠ, poznávat prostředí školy a jejího okolí.</p> <p>Září a říjen - záměrem je seznamovat děti s nastupujícím podzimem, všímat si proměn v přírodě v různých ekosystémech – pole, zahrada, les. Oceňovat dary přírody a úsilí lidí o přírodu pečujících. Objevovat význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka. Rozvíjet pracovní zručnost s různým přírodním materiálem.</p> <p>Říjen listopad - cílem je seznamovat děti se změnami počasí a jeho vlivu na přírodu a lidi, jak se chráníme před nepohodou. Co znamená být zdravý a jak funguje naše tělo a naše smysly. Děti se naučí rozpoznat zdravé od škodlivého, mluvit o svých pocitech, zdravotním stavu. Osvojí si poznatky o svém těle a seznámí se s pravidly dodržování osobní hygieny, bezpečnosti a prevence před úrazem i nemocí. Jak pečovat o své zdraví a vitalitu např. pravidelným saunováním a otužováním.</p> <p>Listopad – cílem je vést děti ke kladnému vztahu k přírodě, vědět a znát, která zvířata se ukládají k zimnímu spánku, která odlétají do teplých krajín a která u nás přezimují. Přiblížit a seznámit děti s významem lesa pro člověka a vést děti chránit naše lesy, starat se o ně. Znat a umět pojmenovat některá zvířata, hmyz, stromy listnaté i jehličnaté, keře, plody lesa.</p> <p>Návrh jednotlivých podtémat, která jsou nezávazná a nejsou pevně časově ohraničena:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vítáme nové kamarády - Plody podzimu - Barvy podzimu - Doktora se nebojíme - Uspávání broučků - Na návštěvě v lese <ul style="list-style-type: none"> • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

Název integrovaného bloku	Vítáme podzim
	<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) • učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon • vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) • prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • všimnout si změn a dění v nejbližším okolí • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

Název integrovaného bloku	Vítáme podzim
	<ul style="list-style-type: none"> • odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost • respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení • naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

Název integrovaného bloku	Vítáme podzim
	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všítat si nepořádků a škod, upozornit na ně • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) • zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) • spolupracovat s ostatními <ul style="list-style-type: none"> • rozhodovat o svých činnostech • zachovávat správné držení těla • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všítat si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů - získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení <p>☒ má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p> <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - všítat si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem - řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého <p>☒ problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší,</p>

Název integrovaného bloku	Vítáme podzim
	<p>experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost</p> <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) - domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost - ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy ☒napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat - ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit - dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské) - zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění ☒chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nešikovnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
Způsob hodnocení dětí	<p>Vstupní pedagogická diagnostika, sestavování IVP, zápisy do hodnotících listů dítěte.</p> <p>HODNOCENÍ TÉMATU:</p> <p>Jaká byla vzdělávací nabídka (použité formy a metody práce):</p> <p>Co děti nejvíce zaujalo:</p> <p>Co se děti naučily:</p> <p>Co se povedlo, co ne a proč:</p> <p>Závěry pro další činnosti:</p>

Název integrovaného bloku	Vítáme podzim
	Autoevaluace a sebereflexe práce učitelky vždy po ukončení podtématu.
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	

Vítáme podzim	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	- uvědomění si vlastního těla	- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.) - hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)	- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)	- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety - přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

Vítáme podzim	vzdělávání	
		- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je	- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého - činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) - komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)		
vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)		
projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon	- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů - prohlížení a „čtení“ knížek - činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)	- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto	- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. - hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) - činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

Vítáme podzim	vzdělávání	
	funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	
prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)	- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	- činnosti nejružnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení - činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním	- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním - konstruktivní a grafické činnosti
adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody	- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování

Vítáme podzim	vzdělávání	
začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti		- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
všimnout si změn a dění v nejbližším okolí	- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé - využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice
navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho	- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.	- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým - aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
domluvit se slovy i gesty, improvizovat	- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	- artikulace, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti - společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) - samostatný slovní projev na určité téma
postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí	- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	- námětové hry a činnosti - hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory	- získání relativní citové samostatnosti	- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání - cvičení v projevu citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické	- rozvoj a užívání všech smyslů	- smyslové a psychomotorické hry

Vítáme podzim	vzdělávání	
znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)		
pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat	- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost	- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování - záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí - motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti	- rozvoj schopnosti sebeovládání	- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné - cvičení organizačních dovedností
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)	- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislosti
dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair	- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
porozumět, že změny jsou přirozené a	- pochopení, že změny	- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a

Vítáme podzim	vzdělávání	
samožřejmě (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole	způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	dalších médií - pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství	- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	- aktivity podporující sblížení dětí - činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit	- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení		- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) - řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant - činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem	- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte - výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)	- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat		

Vítáme podzim	vzdělávání	
stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)		
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu - setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě - aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí	- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry) - smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí - praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad	- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému - hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození,	- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

Vítáme podzim	vzdělávání	
růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem		
rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně	- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství	- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy - četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých	- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků - činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)	- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevit	- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)	- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
spolupracovat s ostatními	- rozvoj kooperativních	- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření

Vítáme podzim	vzdělávání	
	dovedností	- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
rozhodovat o svých činnostech	- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	- spontánní hra - hry na téma rodiny, přátelství apod.
zachovávat správné držení těla	- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)	- rozvoj společenského i estetického vkusu	- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)	- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

6.4.2 Zimní radovánky

Název integrovaného bloku	Zimní radovánky
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Časové rozvržení: prosinec, leden a únor</p> <p>Prosinec- V tomto bloku se zaměříme na přípravy předvánočního a vánočního času a na estetiku prostředí MŠ. Mikuláš pro děti je tradice plná radosti a zábavy. Seznámíme se zvyklostmi vánočních svátků, děti poznají, že je hezké dárky přijímat, ale i dávat. Prohlubuje to citovou vazbu k rodinným příslušníkům a lidem kolem nás. Téma završíme programem pro rodiče a přátele školy.</p> <p>Leden - seznámení dětí s povánočním časem – Tři králů, uvědomíme si nutnost pomáhat druhým, slabším, mladším, v případě potřeby umět požádat o pomoc druhého pro sebe i pro jiné. Dozvíme se o zimních sportech a radovánkách, co vše se dá ze sněhu vytvářet a co sám vytvoří v přírodě mráz. Jak se žije volně žijícím zvířatům a jak jim lidé mohou pomáhat.</p> <p>Děti seznámíme s různými druhy profesí a povolání, s významem práce pro člověka a pro celou společnost.</p> <p>Únor – s dětmi budeme objevovat tajemství vesmíru, prozkoumáme zákonitosti naší planety - budeme se orientovat v čase – roční doby, měsíce, týden, den, hodiny. Seznámíme děti s vědami, které se zabývají zkoumáním vesmíru – kosmonautika, astronomie atd. Dle možností zajistíme výlet do Planetária v Ostravě.</p> <p>Seznámíme se s dopravními prostředky, dopravními předpisy a pozornost budeme věnovat bezpečnému a správnému chování na vozovce, prevenci úrazu a způsobu přivolání pomoci a poskytnutí první pomoci.</p> <p>Vydáme se na dobrodružnou cestu pohádkovou říší. Děti budou seznámeny s různými typy pohádek (bajky, veršované apod.) se způsobem prezentování pohádek – maňáskové, loutkové a hrané divadlo, pantomima.</p> <p>Seznámíme děti s tradicí a významem masopustního karnevalu.</p>

Název integrovaného bloku	Zimní radovánky
	<p>Návrh jednotlivých podtémat, která jsou nezávazná a nejsou pevně časově ohraničena:</p> <p>Mikuláš je za dveřmi Těšíme se na Ježíška Dozvuky Vánoc Sportujeme pro zdraví Co mě zajímá, čím budu Tajemný vesmír a modrá planeta Pozor svítí červená! Z pohádky do pohádky</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • sledovat a vyprávět příběh, pohádku • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu • zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. • naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

Název integrovaného bloku	Zimní radovánky
	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech • poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma • poznat některá písmena a číslice, popř. slova • poznat napsané své jméno • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí • všímat si změn a dění v nejbližším okolí • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. • poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Název integrovaného bloku	Zimní radovánky
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy • bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. • vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení: - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo ☒ učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům</p> <p>kompetence k řešení problémů: - při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů;</p>

Název integrovaného bloku	Zimní radovánky
	<p>pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit ☒nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) - v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou ☒dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej - uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky ☒spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat - dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky - má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
Způsob hodnocení dětí	<p>HODNOCENÍ TÉMATU:</p> <p>Jaká byla vzdělávací nabídka (použité formy a metody práce):</p> <p>Co děti nejvíce zaujalo:</p> <p>Co se děti naučily:</p> <p>Co se povedlo, co ne a proč:</p> <p>Závěry pro další činnosti:</p> <p>Autoevaluace a sebereflexe práce učitelky vždy po ukončení podtématu.</p> <p>Na konci 1 pololetí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - písemné hodnocení IVP - zápisy do osobních hodnotících listů dětí

Název integrovaného bloku	Zimní radovánky
	- na konci IB písemné hodnocení tématu - návrhy odkladu školní docházky, pedagogické diagnostiky a podklady pro šetření školní zralosti pro PPP a SPC

Zimní radovánky	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)	- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi	- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety - sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
sledovat a vyprávět příběhy, pohádku	- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností	- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů

Zimní radovánky	vzdělávání	
	receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	- prohlížení a „čtení“ knížek
chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase	- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině - činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky	- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	- činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné - činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle		- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti

Zimní radovánky	vzdělávání	
vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu		
zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.	- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)	- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	- samostatný slovní projev na určité téma - přednes, recitace, dramatizace, zpěv
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim	- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	- rozvoj a užívání všech smyslů	- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé	- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě - hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
uplatňovat své individuální potřeby, přání a	- posilování prosociálního	- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření

Zimní radovánky	vzdělávání	
práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou	chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma	- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
poznat napsané své jméno		- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
poznat některá písmena a číslice, popř. slova		
sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech		
zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)	- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování - konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování	- rozvoj schopnosti sebeovládání	- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání - cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)	- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážít si jejich práce a	- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování

Zimní radovánky	vzdělávání	
úsilí		
všimát si změn a dění v nejbližším okolí	- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého - hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) - činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí	- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	- hry na téma rodiny, přátelství apod. - dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)	- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním - jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je	- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) - aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní

Zimní radovánky	vzdělávání	
zaujalo)		aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)	- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) - poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)	- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) - činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikace
zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)	- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) - sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte - činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
prožívat radost ze zvládnutého a poznaného	- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a	- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu

Zimní radovánky	vzdělávání	
	prožívání	- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) - výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy	- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků - příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.	- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých - četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení	- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	- spontánní hra - příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)	- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)	- rozvoj společenského i estetického vkusu	- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu - setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých	- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou	- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií - ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)

Zimní radovánky	vzdělávání	
národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	Zemí	

6.4.3 Jak voní jaro?

Název integrovaného bloku	Jak voní jaro?
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Časové rozvržení: březen a duben</p> <p>Březen- seznámíme děti s rozmanitostí jarní přírody, jejím vývojem a proměnami v předjaří i na jaře. Budeme se zabývat významem vody pro člověka, zvířata, rostliny, koloběhem vody a vody jako pomocníka a životadárce, ale i nebezpečného živle.</p> <p>Poznáme jednotlivá hospodářská zvířata a jejich mláďata, seznámíme se se způsobem jejich života i významu.</p> <p>Vyzkoušíme si, jak zvládají předškolní děti úlohu školáka, formou námětové hry „Na školu“, ale i návštěvou 1. třídy v ZŠ. Zjistíme, na kterou ZŠ půjdou předškolní děti k zápisu.</p> <p>Součástí prevence péče o své zdraví budou také návštěvy sauny a otužování.</p> <p>Duben – připravíme se na svátky jara, poznáme další zvyky a tradice pašijového týdne a velikonočních svátků.</p> <p>Začneme se připravovat na oslavu - svátek maminek, výrobou dárků a nacvičováním programu.</p> <p>Dne 30.4. si připomeneme a seznámíme se s tradicí pálení čarodějnic.</p> <p>Návrh jednotlivých podtémat, která jsou nezávazná a nejsou pevně časově ohraničena:</p> <p>Máme rádi zvířata Toulky jarní přírodou Co už vím a umím Vítáme svátky jara Přejeme maminkám</p>

Název integrovaného bloku	Jak voní jaro?
	<ul style="list-style-type: none"> • porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit • uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) • chápat slovní vtip a humor • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) • utvořit jednoduchý rým • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Název integrovaného bloku	Jak voní jaro?
	<ul style="list-style-type: none"> • naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) • vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně • spolupracovat s ostatními • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) • všimnout si změn a dění v nejbližším okolí • odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná • zorganizovat hru • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni</p>	<p>kompetence k učení: - učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při</p>

Název integrovaného bloku	Jak voní jaro?
<p>integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům</p> <p>- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých</p> <p>kompetence k řešení problémů:</p> <p>- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost</p> <p>- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti</p> <p>- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit</p> <p>komunikativní kompetence:</p> <p>- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog</p> <p>- v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou</p> <p>☑ ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní</p> <p>sociální a personální kompetence:</p> <p>- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout</p> <p>☑ chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování</p> <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <p>- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem</p> <p>- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá</p> <p>☑ má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých</p>
<p>Způsob hodnocení dětí</p>	<p>HODNOCENÍ TÉMATU:</p> <p>Jaká byla vzdělávací nabídka (použité formy a metody práce):</p> <p>Co děti nejvíce zaujalo:</p>

Název integrovaného bloku	Jak voní jaro?
	<p>Co se děti naučily: Co se povedlo, co ne a proč: Závěry pro další činnosti: Autoevaluace a sebereflexe práce učitelky vždy po ukončení podtématu.</p>
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	

Jak voní jaro?	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých	- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování - aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat	- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv - samostatný slovní projev na určité téma
přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o	- rozvoj, zpřesňování a	- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a

Jak voní jaro?	vzdělávání	
čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit	kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	variant - činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)	- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.) - činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní - činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.) - manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)	- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a	- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námetové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích - hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a

Jak voní jaro?	vzdělávání	
	vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety - přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	- aktivity podporující sblížení dětí - aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
chápat slovní vtíp a humor	- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)		- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů - vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo - činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)	- rozvoj a užívání všech smyslů	- smyslové a psychomotorické hry
uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím	- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte,	- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě

Jak voní jaro?	vzdělávání	
ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)	rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	
rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci	- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou	- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
utvořit jednoduchý rým	podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	- přednes, recitace, dramatizace, zpěv - grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen - prohlížení a „čtení“ knížek
zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami	- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	- konstruktivní a grafické činnosti - hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)	- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) - využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dětskými srozumitelnými reáliemi o naší republice
respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého - činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině,

Jak voní jaro?	vzdělávání	
		rodina ve světě zvířat) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit	- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) - hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem	- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) - sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte - výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) - setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)	- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a	- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) - poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými

Jak voní jaro?	vzdělávání	
	bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	předměty a přístroje, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím - hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.	- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	- činnosti nejružnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení - hry na téma rodiny, přátelství apod.
zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)	- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí - příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně	- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)
spolupracovat s ostatními	- rozvoj kooperativních dovedností	- společenské hry, společné aktivity nejružnějšího zaměření - kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v	- vytváření základů pro práci s informacemi	- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině - činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

Jak voní jaro?	vzdělávání	
čas		
mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)	- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí - příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
všímat si změn a dění v nejbližším okolí	- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) - smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná	- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých - četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
zorganizovat hru	- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	- spontánní hra - činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu - cvičení organizačních dovedností
vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)	- rozvoj společenského i estetického vkusu	- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) - tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu

6.4.4 Léto už je tady

Název integrovaného bloku	Léto už je tady
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Časové rozvržení: květen a červen</p> <p>Květen- v tomto tématu si budeme povídat o našich nejbližších, pojmenujeme členy základní rodiny i širší rodiny, vysvětlíme si některé pojmy jako je domov, jak jsem přišel na svět a jaký význam má péče maminky o dítě. Vše završíme sváteční oslavou pro maminky, kde poděkujeme za všechnu tu lásku a péči.</p> <p>Budeme si všímat rozkvetlé přírody a vnímat její krásy. Zdůrazníme význam včel, pojmenujeme některé zahradní i luční květiny a kvetoucí stromy.</p> <p>Červen- společně oslavíme mezinárodní den dětí a dozvíme se, že všichni jsme si rovni, že jsme lidé, ale každý jsme jiný člověk – barva pleti, národnost, řeč, kultura, řekneme si mnoho zajímavého o naší vlasti, budeme poznávat jiná města, kraje a země.</p> <p>Dále budeme objevovat různé druhy volně žijících zvířat a budeme se seznamovat s jejich způsobem života i s prostředím, kde žijí – zvířata u vody, ve vodě, na paloučku a v ZOO.</p> <p>Čeká nás rozloučení s budoucími školáky – pasování školáků. Budeme se těšit na prázdniny a vyprávět si, kam pojedeme a co pěkného nás čeká.</p> <p>Budeme co nejvíce upřednostňovat - činnosti a vzdělávání při prodloužených pobytech venku na školní zahradě, v přírodě na procházkách, výletech do okolí, relaxační a odpočinkové aktivity – např. hry s vodou v brouzdališti apod.</p> <p>Návrh jednotlivých podtémat, která jsou nezávazná a nejsou pevně časově ohraničena:</p> <p>Když všechno kvete Děti budeme mít svátek Letem světem za zvířaty do ZOO Co se děje na paloučku a u vody Hurá na prázdniny</p>

Název integrovaného bloku	Léto už je tady
	<ul style="list-style-type: none"> • vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným

Název integrovaného bloku	Léto už je tady
	<p>způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) • správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • sledovat očima zleva doprava • naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit • řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ • nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným • uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je • prožívat radost ze zvládnutého a poznání • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije - odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých - pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělých - rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit - nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Název integrovaného bloku	Léto už je tady
	<p>☑ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku</p> <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej - dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí <p>☑je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem</p> <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat - má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat <p>☑uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu</p>
Způsob hodnocení dětí	<p>HODNOCENÍ TÉMATU:</p> <p>Jaká byla vzdělávací nabídka (použité formy a metody práce):</p> <p>Co děti nejvíce zaujalo:</p> <p>Co se děti naučily:</p> <p>Co se povedlo, co ne a proč:</p> <p>Závěry pro další činnosti:</p> <p>Autoevaluace a sebereflexe práce učitelky vždy po ukončení podtématu.</p> <p>Na konci školního roku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - písemné hodnocení IVP - písemné zápisy do osobních hodnotících listů dětí - písemné hodnocení klíčových kompetencí dětí 6-7 letých, odcházející na ZŠ - písemné roční hodnocení TVP - zpráva o proběhlých akcích, plnění výchovně vzdělávacího obsahu, - kontrola veškeré třídní a školní dokumentace
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	<p>Školní výlet - celodenní, plánovaný dle aktuální nabídky a možností</p> <p>Třídní výlet - polodenní, plánovaný dle možností v okolí města Krnova</p>

Léto už je tady	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu	- uvědomění si vlastního těla	- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.) - hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním - konstruktivní a grafické činnosti
pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem	- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí - činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

Léto už je tady	vzdělávání	
zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)	- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
		- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair	- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
		- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)	- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)	- rozvoj společenského i estetického vkusu	- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
		- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	- poznávání jiných kultur	- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
		- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
		- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dětsky srozumitelnými reáliemi o naší republice
porozumět, že změny jsou přirozené a	- pochopení, že změny	- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných

Léto už je tady	vzdělávání	
samozřejmě (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole	způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím - přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)	- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) - smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí	- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) - pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)	- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami) - ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)
přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství	- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské	- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým - sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a

Léto už je tady	vzdělávání	
	škole, v dětské herní skupině apod.)	hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy - společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené	- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému - aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) - činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)	- rozvoj kooperativních dovedností	- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách - aktivity podporující sblížení dětí - hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči	- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti - komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv - přednes, recitace, dramatizace, zpěv
porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)	- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) - samostatný slovní projev na určité téma - poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů - vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
sledovat očima zleva doprava	- osvojení si některých	- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen

Léto už je tady	vzdělávání	
	<p>poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<p>- prohlížení a „čtení“ knížek - činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)</p>
<p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p>	<p>- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	<p>- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) - hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)</p>
<p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“</p>	<p>- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p>	<p>- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty - řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant</p>
<p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p>	<p>- vytváření základů pro práci s informacemi</p>	<p>- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.) - činnosti zasvěčující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí a</p>
<p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p>	<p>- získání relativní citové samostatnosti</p>	<p>- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení</p>

Léto už je tady	vzdělávání	
		<ul style="list-style-type: none"> - příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání - cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.) - hry na téma rodiny, přátelství apod.
prožívat radost ze zvládnutého a poznaného	- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	<ul style="list-style-type: none"> - činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu - činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)	- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	<ul style="list-style-type: none"> - estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) - dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.) - činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

7 Systém evaluace

Smyslem evaluace naší mateřské školy je získávat dostatek informací potřebných k rozvoji mateřské školy, získávat zpětnou vazbu o naší práci a využívat získaných poznatků ke zlepšení výsledků vzdělávání a zdokonalení školního programu. Hledat silné a slabé stránky naší činnosti.

7.1 Oblasti autoevaluace

- podmínky ke vzdělávání – materiální a ekonomické, hygienické, personální, bezpečnost ...
- obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky, realizace výuky, rozvoj jednotlivých kompetencí, ŠVP,
- spolupráce s rodiči – zda se daří spolupracovat s rodiči vše dětí, zda se daří uspokojovat individuální potřeby dětí, zda rodina akceptuje systém podpory nebo má jiné návrhy ...., zapojení dalších případných subjektů do vzdělávání dětí (spolupráce s odbornými institucemi)
- práce pedagogů – plnění cílů, materiální podpora výuky, formy a metody, motivace dětí, interakce a komunikace, hodnocení dětí
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – pedagogické řízení, externí vztahy, zapojení do projektů,
- výsledky vzdělávání dětí - hodnocení výuky (interakce učitelka X dítě), individuální pokroky ve vzdělávání, znalosti a dovednosti
- naplňování individuálních potřeb dětí – pedagogická a speciálně pedagogická diagnostika

Vnější systém hodnocení:

- zákonní zástupci (průběžně, ústně, dotazník)
- odborníci (dětský psycholog, klinický logoped, speciální pedagogové PPP a SPC)
- ČŠI

Vnitřní systém hodnocení: hodnocení vedením mateřské školy, pedagogy, dalšími zaměstnanci

- sebereflexe učitelek – denně se zamýšlíme, co a jak se nám dařilo
- hodnocení tematického bloku – po ukončení každého bloku, písemná forma, hodnotí učitelky

- roční hodnocení TVP – písemná forma, hodnotí učitelky
- jak se nám daří naplňovat ŠVP – diskuse na pedagogických radách, vzájemná výměna zkušeností a nápadů pedagogů mezi sebou
- kvalita vzdělávací práce pedagogických pracovníků – dle plánu kontrolní a hospitační činnosti hospitační, provádí ředitelka a zástupkyně, hodnocení pedagogických pracovníků – 1x ročně
- hodnocení výsledků vzdělávání – zápis do hodnotících listů, provádí pedagogičtí pracovníci, průběžně se hodnotí kvalita logopedické a speciálně pedagogické péče – s klinickou logopedkou, zápisy do logopedických sešitů, s příslušným odborníkem SPC
- hodnocení IVP – 2x ročně nebo dle potřeby
- podmínky ke vzdělávání – diskuse na pedagogických radách, připomínky a náměty, podněty na nástěnce, aktuálně dle potřeby
- spolupráce s rodiči – na pedagogických radách, v rámci Klubu rodičů, dotazníky pro rodiče – 1x za dva roky

7.2 Prostředky autoevaluace

Škola používá následující prostředky autoevaluace:

- analýza školní dokumentace
- dotazníky – učitelky, rodiče, zaměstnanci
- hospitační činnost – ředitelka, zástupkyně, případně vzájemné hospitace
- zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti
- zpětná vazba externích subjektů Soustavné průběžné pozorování
- záměrné pozorování dítěte pedagogem
- pravidelné a příležitostné rozhovory (vedení s pedagogy, pedagogové mezi sebou, s rodiči, s ostatními zaměstnanci, s dětmi, aj.)
- diskuse při pedagogických radách
- zápisy v třídních knihách
- záznamy o dětech, IVP, hodnocení, zprávy o dětech ...
- portfolia dětí (kresba a výtvarný projev, výrobky, pracovní listy, logopedické sešity ...)
- fotografie

7.3 Časový plán

	OBLAST	PROSTŘEDKY	ČASOVÝ PLÁN	ODPOVĚDNOST	
PODMÍNKY	ekonomické a materiální	kontrolní činnost + rozhovory se zaměstnanci	průběžně	každý vedoucí pracovník za svůj úsek	
	hygienické	kontrolní činnost + rozhovory se zaměstnanci	průběžně	každý vedoucí pracovník za svůj úsek	
	personální a bezpečnost	vyhodnocení úrazovosti – výroční zpráva	na konci školního roku		pověřená učitelka
		sledování dodržování bezpečnosti – zaměstnanci na všech úsecích	průběžně		každý vedoucí pracovník za svůj úsek
		sledování dodržování bezpečnosti – děti (záznamy v přehledu výchovné práce)	průběžně		všichni pedagogičtí pracovníci
	OBSAH PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ	A hodnocení tématu	společná reflexe	po ukončení tématu	všechny učitelky
hodnocení TVP		zpráva o činnosti	na konci šk. roku	všechny učitelky	
ŠVP		analýza souladu s platnou legislativou +	1 X za rok	ředitelka + koordinátor ŠVP	

		diskuse na pedagogické radě		
SPOLUPRÁCE S RODIČI	zapojení do aktivit MŠ	analýza, hodnocení – výroční zpráva, zpráva o činnosti třídy	1 X za rok	ředitelka + učitelky
	spolupráce na uspokojování individuálních vzdělávacích potřeb dítěte	pohovory, hodnocení – za účasti klinického logopeda	1 X za půl roku, zápis do sešitu	logopedické asistentky
PRÁCE PEDAGOGŮ	kvalita řízení pedagogického procesu	hospitační činnost	1 X za rok u každé učitelky	zástupkyně ředitelky
PROJEKTY	hodnocení aktivit a jejich přínosu pro náš rozvoj	diskuse na pedagogické radě	nejméně 2x ročně	ředitelka + pověřené učitelky
DVPP	počet zapojených pedagogů – zaměření DVPP	vyhodnocení – výroční zpráva	na konci školního roku	zástupkyně ředitelky
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	IVP	hodnocení	2 X za rok	učitelky
	individuální vzdělávací pokroky	hodnocení - tabulka	2 X za rok	učitelky
	portfolia a různé zprávy	analýza, srovnávání,	průběžně	učitelky
	úroveň klíčových kompetencí na konci předškolního vzdělávání	hodnocení - tabulka	na konci předškolního vzdělávání – odchod do ZŠ	učitelky
NAPLŇOVÁNÍ INDIVIDUÁLNÍCH POTŘEB		konzultace s odborným pracovníkem SPC	nejméně 1 X za rok	koordinátor inkluze

7.4 Odpovědnost a pravidla

Odpovědnost učitelů:

Učitel mateřské školy odpovídá za to, že:

- školní a třídní vzdělávací program, který zpracovává a vyhodnocuje, je v souladu s požadavky RVP PV
- program pedagogických činností je cílevědomý, plánovaný a pravidelně vyhodnocovaný
- je pravidelně sledován průběh předškolního vzdělávání a jsou hodnoceny jeho podmínky i výsledky
- učitelky s asistentem pedagoga vyhodnocují výsledky PLPP a IVP a na jejich základě stanovují nové cíle spec. ped. péče
- 2x ročně vyhodnocují učitelky hodnotící listy dětí
- na konci předškolního vzdělávání učitelky hodnotí dosažené klíčové kompetence

Další pravidla:

- Pedagogický pracovník pravidelně a průběžně vyhodnocuje vlastní postupy, formy a metody práce – sebereflexe pedagoga.
- Své poznatky zaznamenává na konci splněného podtématu.
- Ve vlastním zájmu se pedagogický pracovník sebevzdělává pomocí odborné literatury, různých seminářů a workshoppů.
- Ve vlastním zájmu se seznamuje s novými a nové atraktivními didaktickými pomůckami, PC programy, kompenzačními pomůckami atd., učí se s nimi pracovat a využívat ke spec. ped. činnostem.